

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะและการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 โดยผู้วิจัยดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 มีจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาทั้งสิ้น 3,907 คน และมีจำนวนครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษาทั้งสิ้น 3,907 คน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรดังกล่าว โดยดำเนินการวิจัยเป็นขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1. สุ่มจำนวนผู้บริหารสถานศึกษา และจำนวนครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8

ขั้นที่ 2. สุ่มตัวอย่างประชากรแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) นำมาคำนวณหาขนาดตัวอย่างประชากร โดยใช้สูตร ของทาโร ยามาเน (ประคอง วรรณสุต อ้างถึง Yamane, 2528) โดยกำหนดระดับความมีนัยสำคัญเท่ากับ .05 ได้ขนาดตัวอย่างประชากรที่เหมาะสม เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 364 คน ครูอนามัย

โรงเรียนจำนวน 364 คน แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรผู้บริหารทั้งสิ้น 400 คน และกลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูอนามัยโรงเรียนทั้งสิ้น 400 คน

สูตร
$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างประชากร
 N = ขนาดของประชากร
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ที่ระดับ .05

ขั้นที่ 3. สุ่มอำเภอประมาณ 25% จากจำนวน 84 อำเภอ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้จำนวนอำเภอทั้งหมด 21 อำเภอ

ขั้นที่ 4. สุ่มตัวอย่างอำเภอในแต่ละจังหวัด โดยคำนวณเทียบสัดส่วนตามจังหวัด และในการเลือกอำเภอผู้วิจัยได้ระบุเลือกอำเภอเมืองของทั้ง 8 จังหวัด ในส่วนอำเภอที่เหลือใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

ตารางที่ 1 แสดงการสุ่มตัวอย่างประชากรผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน

จังหวัด	จำนวนประชากร		กลุ่มตัวอย่างประชากร	
	ผู้บริหาร	ครูอนามัย	ผู้บริหาร	ครูอนามัย
เชียงราย	707	707	72	72
เชียงใหม่	997	997	102	102
น่าน	438	438	45	45
พะเยา	290	290	30	30
แพร่	326	326	33	33
แม่ฮ่องสอน	310	310	32	32
ลำปาง	547	547	56	56
ลำพูน	292	292	30	30
รวมทั้งหมด	3,907	3,907	400	400

การสร้างและเตรียมเครื่องมือสำหรับการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน

- ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน
- ตอนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ เป็นปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 25 ข้อ
- ตอนที่ 3 แบบสอบถามทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นแบบมาตราโลเกิร์ต 5 ระดับ คือเห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง โดยมีทักษะคติทางบวก จำนวน 15 ข้อ และทักษะคติทางลบ จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการปฏิบัติ ในการป้องกันโรคเอดส์ เป็นแบบ
มาตราส่วนประเมินค่า 4 ระดับคือ ทำเป็นประจำ ทำบ่อยครั้ง
ทำนานครั้ง ไม่เคยทำเลย โดยมีการปฏิบัติทางบวก จำนวน 12 ข้อ
ทางลบ 12 ข้อ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือ โดยลำดับดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533)

ในเรื่องหลักการ จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร

2. ศึกษารวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์ จากตำรา เอกสาร งานวิจัยที่
เกี่ยวข้อง รวมทั้งการสอบถามผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน

3. ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถาม

4. นำข้อมูลที่ได้มาประมวลเป็นหลักในการสร้างข้อกระถง (Item) ในแบบ
สอบถาม 4 ตอน จำนวนทั้งสิ้น 90 ข้อ

5. นำข้อกระถงในแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง
และมีประสบการณ์ จำนวน 7 ท่าน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity)
โดยพิจารณาข้อกระถงในแบบสอบถามว่า มีความตรงตามเนื้อหา และครอบคลุมเนื้อหา
เพียงใดเป็นรายข้อ ตลอดจนพิจารณาสำนวนที่ใช้ ทั้งนี้ได้ให้เกณฑ์การตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ
ทั้ง 8 ท่าน ที่ตอบว่าเหมาะสมเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกข้อกระถง นั้นไว้ในแบบสอบถาม
ส่วนสำนวนภาษาที่ใช้ ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ และตามที่
ผู้วิจัยเห็นสมควร

6. นำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงทั้งด้านเนื้อหา และสำนวนภาษาตามที่
ผ่านการตรวจพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิมาแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง
เหมาะสมอีกครั้ง

7. จัดรูปแบบของแบบสอบถาม โดยจัดทำเป็น 2 ฉบับ ดังนี้คือ

ฉบับ ก สำหรับผู้บริหารโรงเรียน

ฉบับ ข สำหรับครูอนามัยโรงเรียน

8. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครูอนามัย
โรงเรียน จำนวนทั้งสิ้น 30 คน โดยทดลองใช้เป็นผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนที่กำลัง
ศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

8.1 นำแบบสอบถามความรู้ มาวิเคราะห์ค่าความยาก (Level of Difficulty) และค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) และคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีความยากตั้งแต่ .02-.08 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ +.02 ขึ้นไป โดยให้ครอบคลุมเนื้อหาตามที่ได้กำหนดไว้ในการสร้างแบบสอบถามได้จำนวน 25 ข้อ แล้วนำข้อกระทงข้อคัดเลือกได้ คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แห่งความเที่ยง โดยใช้สูตร คูเดอร์-ริชาร์ดสัน 20 (Kuder-Richardson Formula 20) ได้ค่าเท่ากับ .65

8.2 แบบสอบถามทัศนคติและการปฏิบัติ มาหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ใช้สูตรสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α coefficient) ได้ค่าเท่ากับ .86 และการปฏิบัติได้ค่าเท่ากับ .92

9. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม จนได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้กับตัวอย่างประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยถึง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยเดินทางไปเก็บข้อมูลของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Science X)

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปตารางความเรียง
2. ผู้วิจัยตรวจให้คะแนนความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นรายข้อ ข้อใดตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อใดตอบผิดหรือไม่ได้ตอบให้ 0 คะแนน รวมคะแนนแต่ละคนนำมาหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

แบบสอบถามความรู้มีจำนวน 25 ข้อ คะแนนเต็ม 25 คะแนน ในการประเมินผลครั้งนี้โดยวิธีจัดคะแนนที่ใกล้เคียงเข้าเป็นหมู่ (The Group Frequency Distribution) (เขาวดี วิบูลย์ศรี, 2528)

ระดับความรู้สูงมาก	ได้คะแนนระหว่าง	20 - 25
ระดับความรู้สูง	ได้คะแนนระหว่าง	17 - 19
ระดับความรู้ปานกลาง	ได้คะแนนระหว่าง	15 - 16
ระดับความรู้ต่ำ	ได้คะแนนระหว่าง	10 - 14
ระดับความรู้ต่ำมาก	ได้คะแนนระหว่าง	0 - 9

3. ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่แล้วหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายข้อ และสรุปรวมนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียงโดยกำหนดค่าและคะแนนดังนี้

		ทักษะทางบวก	ทักษะทางลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนน	5 คะแนน	1 คะแนน
เห็นด้วย	ค่าคะแนน	4 คะแนน	2 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ค่าคะแนน	3 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ค่าคะแนน	2 คะแนน	4 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ค่าคะแนน	1 คะแนน	5 คะแนน

การประเมินค่าทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมหรือเป็นรายข้ออาศัยคะแนนเฉลี่ยโดยใช้เกณฑ์ ทั้งทางบวกและลบ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	4.50-5.00	หมายถึง	ทักษะดีอยู่ในเกณฑ์ ดีมาก
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	3.50-4.49	หมายถึง	ทักษะดีอยู่ในเกณฑ์ ดี
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	2.50-3.49	หมายถึง	ทักษะดีอยู่ในเกณฑ์ ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.50-2.49	หมายถึง	ทักษะดีอยู่ในเกณฑ์ พอใช้
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.00-1.49	หมายถึง	ทักษะดีอยู่ในเกณฑ์ ต้องแก้ไข

4. การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยนำข้อมูลมาแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นรายชื่อและสรุปรวมนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบ ความเรียง โดยกำหนดค่าคะแนน ดังนี้

		การปฏิบัติทางบวก	การปฏิบัติทางลบ
ทำเป็นประจำ	ค่าคะแนน	4 คะแนน	1 คะแนน
ทำบ่อยครั้ง	ค่าคะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน
ทำนานครั้ง	ค่าคะแนน	2 คะแนน	3 คะแนน
ไม่เคยทำเลย	ค่าคะแนน	1 คะแนน	4 คะแนน

การประเมินการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมหรือรายชื่อโดยอาศัยคะแนนเฉลี่ย โดยใช้เกณฑ์ทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยของคะแนน	3.50-4.00	หมายถึง	การปฏิบัติดีมาก
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	2.50-3.49	หมายถึง	การปฏิบัติดี
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.50-2.49	หมายถึง	การปฏิบัติพอใช้
ค่าเฉลี่ยของคะแนน	1.00-1.49	หมายถึง	การปฏิบัติไม่ดี

5. การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์โดยการสอบค่า "ที" (T-Test) ความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05